

č.1,2/2023
leden - duben

Uhelňáček

Obsah

Úvodní slovo starosty	
Informace z obce	2. – 5.
Kultura v obci	6. – 9.
Historie obce	10.
Mateřská školka	11. – 12.
Společenská kronika	13.
Volná chvíle	14.

Důležité informace

- V sobotu 20.5. Svoz nebezpečného odpadu
- Červen – Kácení máje
- 17.6. – 1. ročník „Pelnářský vodník“ - soutěž pro malé rybáře
- 15.7. – výlet pro děti Energilandia Polsko
- 22.7. – Den obce

Úvodní slovo starosty

Vážení spoluobčané,

pokaždé, když píšu úvodní slovo prvního dvojčísla Uhelňáčku v roce, bývá venku již krásně teplo, většinou jsou třešně a jiné stromy dávno odkvetlé a mnohdy počasí přeskočí ze zimy přímo do léta. Letos se teploty (až na pár výjimek) drží stále okolo 10 stupňů a na vrcholcích hor ještě občas zažívají pravou zimu v podobě sněhové nadílky. Když se vrátím k dvojčislům z předešlých let, tak v letech 2020 – 2022 jsem začínal tématem covidu a v loňském roce válkou na Ukrajině, která bohužel stále probíhá. Naštěstí pandemii covidu již máme za sebou a více jak rok jsme bez plošných opatření, která paralyzovala celý svět. Letos jsme tak měli po třech letech možnost uspořádat obecní akce, které se nemohly kvůli opatřením dělat. Jsem rád, že se život vrátil do „starých kolejí“ a my můžeme pokračovat v pořádání již zaběhnutých kulturních akcí a také se pouštět do nových výzev.

Zimní období bývá časem, kdy to vypadá, že se v obci nic neděje. Pro nás je to však čas příprav na další jarní, letní a podzimní sezónu nejen v plánování kulturních akcí, ale také v plánování projektů na zvelebování naší obce. Často se setkávám s názorem, že dlouho trvá, než se něco vybuduje a následně pak zdárně dotáhne ke konci. Bohužel je spousta faktorů, které ovlivňují samotnou přípravu a realizaci. Jako příklad bych uvedl novou cestu v zástavbě

pro RD. Postavit novou komunikaci na zelené louce není až tak náročné. Na problém jsme narazili v momentě, kdy bylo zjištěno, že vzrostlý javorový strom roste téměř uprostřed naší budoucí cesty. Proběhlo hned několik jednání za účelem odkoupení části pozemku v soukromém vlastnictví, což by vyřešilo tuto situaci. Bohužel jednání nakonec nedopadlo úspěšně a část projektové dokumentace musela být změněna. Tím se posunulo podání projektové dokumentace na stavební úřad. V těchto dnech Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo výzvu, která měla být již na přelomu roku 2022/2023. Bohužel i přes příslib, že součástí této výzvy bude možnost postavit novou místní komunikaci v rodinné zástavbě, se tak nestalo a z této dotační výzvy, která trvá pouze během měsíce května, lze opravit pouze stávající cesty. Takže po získání stavebního povolení bude záležet na zastupitelstvu obce, jak rozhodne, kdy se cesta postaví. I po samotné realizaci není vždy vše v pořádku. Příkladem je rybník v Horním Fořtě, kdy na přelomu března a dubna byli dvakrát voláni naši dobrovolní hasiči s tím, že se ucpal přívod do rybníku a ze skruže začala voda téct k nejbližší nemovitosti. V březnu jsme zasadili listnaté a ovocné stromy v areálu na Pelnáři blízko rybníku, dosadili jsme chybějící javory do aleje ve směru k hospodě na Pelnáři a ovocné stromky jsme zasadili u spodní vánoční obory pod spodní vodárnou. Na tuto akci jsme získali dotace ze Státního fondu životního prostředí již v loňském roce. Jednu dotaci jsme získali i na výsadbu aleje podél cesty směrem na Bernartice. Když jsme si nechali cestu zaměřit, bylo zjištěno, že stromky zde nejdou zasadit. Proto došlo ke změně a ovocné stromky budou zasazeny na podzim na jiném místě, pravděpodobně část v parku v Horním Fořtě a část na cestě mezi Zahrádkami a Horním Fořtem. Od ledna až do dubna proběhlo hned několik akcí, o kterých se dočtete dále v Uhelnáčku.

Letošní největší plánovanou akcí bude pravděpodobně zahájení prací na nové komunikaci v rodinné zástavbě. Na jaře také dojde k vydláždění prostoru okolo nabíjecí stanice, usazení odpadkových košů na směsný odpad a psí exkrementy, které budou rozmístěny v obci i mimo obec. Dále jsme zakoupili herní prvky, které budou umístěny na zahradu MŠ. Také se intenzivně pracuje na nových internetových stránkách, které by měly být přehlednější než ty stávající a jednoduché na ovládání. Dalším velkým projektem, který řešíme jako mikroregion, je příhraniční spolupráce s polským městem Bardo. Jedná se o vybudování stání pro karavany v areálu hospody na Pelnáři a pořízení sociálního zařízení v areálu hospody. Dále je v plánu pořízení nabíjecích stanic, které budou umístěny po celém mikroregionu. Za naši obec bych rád nabíjecí stanici umístil v Nových Vilémovicích. Tento projekt je zatím na začátku a žádost jako spolupartneři budeme podávat v září tohoto roku. I co se týče kulturních akcí nezahálíme. Připravujeme výlet pro děti do Energylandie do Polska, Den obce nebo výlet na muzikál Johanka z Arku do Prahy. Všechny plánované akce budou plakátovány a veškeré informace budou podány včas.

Jaro je pro mnohé čas, který většina z nás začíná trávit na zahrádkách. Vysazuje se a sadí nejrůznější druhy zeleniny, oprašuje se prach ze sekaček a zahrady začínají být opět k světu. Stejně tak jak v posledních letech budeme rádi, když se sekačkou vyjedete za branku a ten obecní kousek před vaším domem posekáte. Samozřejmě máme AVANTA, sekačky, křovinořezy a naši zaměstnanci se snaží v těchto měsících starat o obecní plochy. Bohužel roky, kdy jsme měli 25 pracovníků VPP, jsou již dávno pryč a nám tak přibýlo míst, o která se staráme tak, aby byla pěkná, např.: náves, parkour a workout hřiště na Pelnáři. Tímto bych vám chtěl poděkovat za to, že se staráte o pozemky před domem. Díky našemu společnému úsilí je tak naše obec krásná a upravená.

Přeji vám všem slunečné dny, pevné zdraví, zdravou mysl a dobrou náladu.

Starosta obce, Zdeněk Hořava

Provozní informace

PŘIPOMÍNÁME:

- **Voda**

Z důvodu dodržování limitů odběru povrchové i podzemní vody, které jsou stanoveny jak ročně, ale především měsíčně, Vás všechny žádám

o nahlášení napouštění bazénu

na podatelnu OÚ Uhelná.

Je třeba upravit přítok vody do vodárny nebo v případě potřeby určit pořadí napouštění bazénu.

- **Hřbitov**

Jakékoliv úpravy na pronajatém hrobovém místě a hrobovém zařízení jsou dle smlouvy o nájmu povoleny pouze na

povolení správce pohřebiště.

Totéž platí i při vkládání ostatků do hrobu v rakvi i v urně.

- **Svoz bioodpadu**

Sváží se pouze **v termínech daných vývozním kalendářem**, proto žádáme, abyste svůj bioodpad chystali vždy těsně před termínem vývozu před svou nemovitost. Neukládejte bioodpad na veřejná prostranství, dle zákona je takto umístěný odpad považován za založení černé skládky.

Pozor, pozor !

V sobotu 20. 5. 2023 proběhne svoz nebezpečného a objemného odpadu dle níže uvedeného plánu. Odpad bude odvážen pouze ve stanovených hodinách, po této době již nebude odpad vyvezen!!!

8,00 hod – 9,00 hod

Horní Fořt

9,00 hod -10,00 hod

Uhelná- Obecní úřad

10,00 hod – 11,00 hod

Uhelná- plácek u Pohančeničů

11,00 hod – 11,30 hod

Nové Vilémovice

Zájemci o odvoz těžkých předmětů se mohou nahlásit na podatelnu

OÚ v Uhelné do středy 17. 5. 2023 nebo na tel.číslech **737 241 048 p. Grajová,**

737 241 046 p. Graja.

Informace z obce

Volby prezidenta ČR

V lednu proběhla volba prezidenta ČR. Zde přinášíme kompletní výsledky s přehledem, jak hlasovali občané naší obce.

Okres: Jeseník

Obec: Uhelná

	Okrsky			Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy	% platných hlasů
	počet	zprac.	v %						
1. kolo	1	1	100,00	390	230	58,97	230	228	99,13
2. kolo	1	1	100,00	408	239	58,58	239	238	99,58

Kandidát		Navrhující strana	Politická příslušnost	1. kolo		2. kolo	
číslo	příjmení, jméno, tituly			hlasy	%	hlasy	%
1	Fischer Pavel	Senátoři	BEZPP	10	4,38	X	X
2	Bašta Jaroslav	Poslanci	SPD	12	5,26	X	X
*4	Pavel Petr Ing. M.A.	Občan	BEZPP	54	23,68	103	43,27
5	Zima Tomáš prof. MUDr. DrSc.	Senátoři	BEZPP	1	0,43	X	X
6	Nerudová Danuše prof. Ing. Ph.D.	Občan	BEZPP	31	13,59	X	X
+7	Babiš Andrej Ing.	Poslanci	ANO	113	49,56	135	56,72
8	Diviš Karel PhDr.	Občan	BEZPP	4	1,75	X	X
9	Hilšer Marek MUDr. Bc. Ph.D.	Senátoři	MHS	3	1,31	X	X

+) postupující kandidát

*) zvolený kandidát

Obecní úřad informuje

1. V měsíci březnu proběhlo veřejné zasedání zastupitelstva obce č.4. Zde bylo zastupiteli obce schváleno následující:

- Byla schválena zpráva o činnosti OLH Ing. Jehličky a výsledek hospodaření v obecních lesích za rok 2022 a zároveň jako odběratel dřevní hmoty vytěžené z lesa obce Uhelná byla vybrána firma Lesostavby Frýdek Místek.
- Byl schválen výsledek inventarizací, účetní závěrka MŠ za rok 2022 a odpisový plán MŠ 2023
- Oznámení o přerušení provozu MŠ ve dnech 7. 7. 2023, 4. 7. – 1. 9. 2023, 29. 9. 2023, 27. 12. 2023 – 1. 1. 2024
- Schválen byl úplatný převod pozemků pod Červeným potokem do majetku do vlastnictví České republiky, s. p. a do práva hospodařit pro Lesy ČR, s. p.
- Byl schválen pronájem Hospody Na Pelnáři žadateli, který splnil všechny potřebné podmínky. **Hospoda na Pelnáři bude otevřena pro veřejnost od 1.6.2023.**

Od února 2023 vypínáme veřejné osvětlení vždy v době od 00:00 do 4:00 hodin. Zároveň neustále upravujeme dobu spouštění veřejného osvětlení ve večerních hodinách. Také máme od konce dubna nový pasport veřejného osvětlení, který je

potřebný pro získání dotace na úsporné LED žárovky. V současné době se snažíme zjistit, jaká by byla finanční úspora při výměně všech stávajících za úsporné. Pokud by byla úspora značná, požádáme o dotaci a po výměně by mohlo pouliční osvětlení fungovat opět celou noc.

- K rybníku v Horním Fořtě museli naši hasiči v únoru a březnu vyjíždět kvůli ucpanému přívodu vody. Rybník jsme zastavili a nechali část potrubí projít tzv. „krtkem“, abychom zjistili, jestli není někde propadlé. Bohužel jsme narazili na dvě místa, vzdálená od sebe cca 20m, která bude potřeba odkrýt a opravit, aby se nestalo to, co v zimě. Oprava je plánovaná na květen 2023.
- V březnu jsem se jako člen rady Sdružení měst a obcí Jesenícko setkal s premiérem a ministry vlády ČR v Jeseníku. Řešili jsme především dopravní situaci Jesenícka (elektrifikace trati, doprava Jeseník – Zábřeh). Ministr dopravy p. Kupka informoval, že se oprášily staré projekty a záměr vybudovat tunel pod Červenohorským sedlem. Další téma byl cestovní ruch a příhraniční spolupráce s IZS (rekonstrukce bazénu v České Vsi, mezinárodní smlouvy IZS a to především záchrany). Potom se projednávala podpora pro HSOÚ (hospodářsky a sociálně ohrožené území), kam Jesenícko bez výhrad patří (dotační tituly, daňová zvýhodnění, decentralizace státních úřadů). Posledním velmi důležitým tématem bylo zdravotnictví, především hrozící nedostatek lékařů zajišťující základní péči. Po společném setkání někteří z nich navštívili různá místa našeho regionu a já pevně věřím, že díky této návštěvě se Jesenícko dostalo do podvědomí vlády a byla otevřena cesta pro budoucí komunikaci a zkvalitnění života na Jesenícku.
- V současné době pracujeme na nových webových stránkách obce, tak aby veškeré informace byly přehledné a snadno dohledatelné. Předpokládáme, že nové stránky budou spuštěny na přelomu června a července tohoto roku.
- Jak jsem již psal v úvodním slově, v následujících týdnech bude umístěn mobiliář v podobě košů na směsný odpad a na psí exkrementy a také závěsné květináče na sloupy. Úřad práce informoval obce, že realizace VPP skončila a byl vytvořen nový program APZ (aktivní politika zaměstnanosti), kdy pracovní dohody mohou být uzavřeny max. na 4 měsíce a jen do 30. 6. 2023. Zároveň dle informací ÚP je na Jesenícku jedna z nejnižších nezaměstnaností. Proto i letos obec nebude mít žádné zaměstnance z Úřadu práce. V letních měsících naše řady možná doplní lidi na DPP, kteří pomohou s údržbou zeleně a obecních ploch.
- Díky výzvě z MMR, jejíž podmínky jsou velmi přísné a zahrnují spoustu neuznatelných nákladů, jsme oprášili žádost na opravy a rekonstrukce veřejných budov, a to konkrétně na opravu Obecního klubu. Žádost o dotaci jsme podávali již v r. 2020, byla však zamítnuta. Letos výzva potrvá pouze měsíc, proto se snažíme dělat vše tak, abychom žádost podali včas a dotaci získali. Dále pracujeme na projektu chodníku k pergole.
- Často se ptáte na odbahnění Lánského potoka. Dle čerstvých informací by mělo dojít k odbahnění potoka od p. Juřika v horním konci Uhelné až po p. F. Graju v Dolním Fořtě ještě letos.
- Začátkem května přišla informace, že Olomoucký kraj podpořil naši žádost na technické vybavení našich hasičů a získali jsme tak 23 000,- Kč.
- Záhadou pro nás jsou vyježděné koleje mimo parkoviště u Jednoty. Prostor pro parkování a vyjíždění je dostatečný. I přesto má někdo potřebu přejíždět přes trávník. Tento problém jsme začali řešit. První možností je výsadba keřů a jako druhá možnost je umístění mobiliáře v podobě květináčů.
- S dopravním inspektorátem města Jeseník jsem komunikoval ohledně umístění zrcadla na hlavní křižovatku. Informace, kdy bude zrcadlo umístěno, zatím nebyla upřesněna.

Zdeněk Hořavy, starosta obce

Kultura v obci

VI. Obecní ples

Po tříleté pauze se letos uskutečnil 6.obecní ples. I zde mi dovoluji krátkou vzpomínku. V r. 2020 jsem v Uhelnáčku č.6, který vyšel na konci ledna, psal následující: „*Letos jubilejní 5. obecní ples proběhl již tradičně poslední víkend v lednu. Zároveň to byla první kulturní akce roku 2020, ve kterém si celý rok budeme připomínat a oslavovat 730 let od založení obce.*“ Bylo to krátce před tím, než se v České republice objevili první nakažení onemocněním covid. Co následovalo pak, už všichni moc dobře víme.

Do výzdoby sálu se v letošním roce pustila paní Daniela Palátová, a tak hosté při příchodu mohli spatřit krásně vyzdobený sál, v baru nachystané nové barové stolky pro pohodlí hostů, když chtějí prohodit pár slov a připravený byl také fotokoutek pro hosty. Tímto bych chtěl poděkovat paní Palátové za krásnou výzdobu.

Jak již bývá tradicí, hosté plesu dostanou při vstupu „welcome drink“ jako poděkování za účast na obecním plese. Po prvních tónech hudebního uskupení HITSTAR z Humpolce, které do Uhelné zavítalo již v r. 2020, jsem přivítal přítomné účastníky plesu a řekl pár slov k organizaci. Zážitky z plesu stejně jako v letech 2018- 2020 dokumentoval Petr Sáblik. I jemu patří mé velké díky, že se mu podařilo dorazit i přes komplikace nejen v dopravě. Za výborně připravený bar bych rád poděkoval i letos Jiřímu Petřkovskému a jeho týmu. Jiří se stará o bar již od r. 2017. Dále bych rád poděkoval všem sponzorům, kteří letos byli obzvláště štědrí a darovali věcné dary do tomboly - první místo v tombole byl zážitkový poukaz a tentokrát v Dětenicích. Poděkování patří také panu Michalovi Štefaňákovi, který letos na sebe vzal nejméně oblíbenou funkci šatnáře, paní Pavlině Galové a Daniele Palátové za funkci pokladníků při výběru vstupného a také nesmím zapomenout na pracovníky obecního úřadu, kteří se podíleli na přípravě sálu a balení sponzorských darů. Příští rok 27. ledna 2024 (předposlední víkend v tomto měsíci) nás čeká již 7. obecní ples. Jaký asi bude?

Zdeněk Hořava

Mezinárodní den žen

V Javorníku oslavili Mezinárodní den žen květinami, hudbou a tancem

Místní organizace Svazu tělesně postižených ČR v Javorníku s předsedou Petrem Závorou oslavila 10. března MDŽ v novém sále MěKS Javorník.

Po úvodním přivítání předal pan Závora slovo paní starostce Mgr. Ireně Karešové, následně místostarostovi Jiřímu Jurovi, kteří společně ocenili aktivitu STP. Všem ženám společně poděkovali a popřáli hodně zdraví, štěstí a spokojenosti do dalších let. S přáním vystoupil také starosta obce Uhelná Zdeněk Hořava. Všem přítomným ženám předal Eduard Kabil, Ludvík Juřík, Jiří Jura a předseda STP Petr Závora menší květináč s narcisy a čokoládu. Setkání prozářil dětský pěvecký sbor (17 dětí) „Sluníčko“ pod vedením paní učitelky Mgr. Dagmar Petřkové, který velmi potěšil všechny hosty svými

písničkami.

Výbor organizace děkuje Pavlu Dzubákovi, který podvečerní hodiny zpříjemnil hudbou a přítomní si tak mohli společně zatančit. Akce se zúčastnilo 45 žen a 11 mužů. Výbor organizace STP děkuje městu Javorník za podporu, Městskému kulturnímu středisku Javorník za poskytnutí a nazdobení sálu. Oslavy se zúčastnilo 60 osob.

Michal Zajonc, město Javorník

Hasičský ples

V letošním roce 11. 3. 2023 proběhl již tradiční Hasičský ples. Kapelu Lindens, která v loňském roce bavila hosty plesu, letos vystřídala již ostřílená kapela Fantazie. O občerstvení se postarali členky a členové Sboru dobrovolných hasičů v Uhelné. Na hosty také čekala velmi bohatá tombola. Věřím, že každý si z tomboly odnesl něco domů a ples si dostatečně užil. Tímto děkuji všem členům SDH Uhelná za uspořádání této vydařené akce. Jsem velmi rád, že jak Obecní tak Hasičský ples patří mezi stálíce plesové sezony nejen v Uhelné, ale v celém mikroregionu Javornicko a že je navštěvován i lidmi z okolních vesnic.

Zdeněk Hořava

Komunitní sázení

Dne 25. 3. 2023 proběhlo komunitní sázení stromů. V zimních měsících roku 2022 jsme požádali o dotaci ze SFŽP na výsadbu zeleně v k. ú. Uhelná (doplnění javorů do aleje ve směru na Pelnář, jeden strom do parku a ovocné stromy okolo vánoční obory pod spodní vodárnou) a v k. ú. Dolní Fořt. Zde měly přijít ovocné stromky okolo komunikace ve směru na Bernartice. Cesta bohužel na základě geodetického zaměření není na svém místě, tak do podzimu letošního roku hledáme lokalitu pro výsadbu těchto ovocných stromů. Pravděpodobně velká část přijde do parku v Horním Fořtě a zbylé stromy podél cesty mezi Zahradkami a Horním Fořtem. Mě, jako fyzické osobě, se podařilo získat dotaci na výsadbu stromů na Pelnáři v prostoru mezi rybníkem, chatovou oblastí a skladů rybářského náčiní. Výsadbu zajišťovala firma Hajný Nature s.r.o., která zajistila výkop děr, kůly, výsadbu i samotný úklid. Této akce se zúčastnili p. Juřík, p. Velikovský, manželé Juříkovi, p. Barabášová, p. Kiriakovjanová, p. Doupovec, p. Hořavová, p. Motyčák a p. Ringová, p. Palátová s jejich dětmi. Tímto bych jim chtěl poděkovat, že se akce zúčastnili a pevně věřím, že příště bude účast větší.

Zdeněk Hořava

Noc s Andersenem

Naše knihovna pořádala 31. března pro děti 6 - 12 let Noc s Andersenem na téma Ondřej Sekora a Ferda Mravenec.

Z důvodu „covidové“ pauzy, která trvala dva roky, nám děti, které přespávaly pravidelně v knihovně, vyrostly a tak nás čekala nová generace spáčů. Přihlásilo se devět dětí,

z nichž dva byli předškoláci. Paní knihovnice děti přivítala v knihovně a paní asistentka dětem vysvětlila, co je NsA, kdo je Ondřej Sekora a představila knihu Ferda Mravenec. Mnohé z dětí ji znaly. Potěšilo nás, že děti nesedí jen u počítačů.

Na úvod všeho hraní pan starosta přečetl úryvek z knihy a děti malovaly výjevy z úryvku. Pak už nás čekala naučná „Beruščina“ stezka, ve které děti plnily úkoly a za ně získávaly písmenka do tajenky. Kdo splnil vše, dozvěděl se jméno berušky. Po večeri, tradičních špagetách, se děti pustily do výroby masek Ferdy mravence a potom plnily ještě jednu již tradiční výzvu a to pojídání indiánků s rukama za zády.

Aby si trochu odpočinuly, koukali jsme na pohádku Ferda mravenec na počítači. No a pak následovala „diskoška“, bez které by to ani nešlo a písničky na přání. Unavené děti si pak rozestlaly svoje spacáky a postupně při pohádce na dobrou noc usínaly. Ráno po snídani obdržely děti dárky od paní knihovnice, knížku na památku a pár drobností. Podle reakcí se dětem líbilo a slíbily, že přijdou i příští rok. A nám? My jsme se s paní asistentkou shodly, že to bylo bezva, že děti byly hodné a že je velice rády přivítáme na Noci s Andersenem v roce 2024!

Grajová Jana, knihovnice

Uklidíme Uhelnou

V sobotu 22. 4. 2023 proběhla akce „Uklidíme Česko, uklidíme Uhelnou“. Akce se již tradičně zúčastnili p. Doupovec, p. Němcová Jaroslava, manželé Juříkovi, Hana Motyčáková s vnoučaty, Marcela Ringová a Daniela Palátová s dětmi a všichni zaměstnanci obce. Rozdělili jsme se na skupiny. Jedna skupina vyrazila uklidit příkopy podél obchvatu na Javorník, druhá okolo cest na Pelnář a okolí rybníku, další skupina uklízela okolo hřiště a cestu na

staré smetiště a poslední skupina novou cestu okolo spodní vodárny a obcí šli zpět. Akce se také zúčastnily děti klientů ESTER, které uklízely cestu okolo kostela a hřbitova. Také nesmím zapomenout na členy florbalového týmu Fides z Bílé Vody, kteří uklízeli trasu z Račího údolí do Uhelné. Fořtáci se akce zúčastnili již dříve, stejně tak členové Rybářského svazu místní organizace Javorník. Ti uklidili a vyčistili okolí rybníku Pelnář, Kaolín a Kačák. Občané a chataři z Nových Vilémovic a Červeného Dolu budou uklízet tyto místní části v květnu. Všem, kteří se úklidu zúčastnili, patří velký dík. Ten ale patří i všem občanům, kteří si uklidili okolí svých nemovitostí.

Zdeněk Hořava

Stavění máje a okrskové kolo v požárním sportu

V sobotu 22. 4. 2023 proběhlo na našem hřišti v odpoledních hodinách okrskové kolo v požárním sportu, kterého se zúčastnili i naši hasiči. Mimo našich kluků přijeli hasiči z Javorníku, Bílého Potoku a Bílé Vody. Naši hasiči se umístili na 3. místě. Kromě soutěže také připravili pro návštěvníky občerstvení v podobě piva a klobásek na grilu. O týden později v pátek 28. 4. 2023 proběhlo na hřišti stavění máje. Hasiči vybrali krásnou vysokou

májku v našich obecních lesích, přivezli ji na hřiště a zbavili kůry. Postupně na hřiště přicházeli lidé, kteří se buď zapojili do stavění májky (pletení věnce a zdobení), nebo si přišli povykládat a pobavit se. Májka byla nakonec vztyčena za pomoci techniky, kterou dali k dispozici pan Mirek Ruják a pan Jirka Motyčák. Kdo chtěl, mohl si pochutnat na připraveném občerstvení. Jsem velmi rád, že stavění májky se vydařilo a již teď se těším na její kácení. Datum ještě není stanoveno.

Zdeněk Hořava

Kulturní akce v Uhelčné

Výlet do Energylandie v Polsku – Sobota 15.7.

Energylandie je největší zábavný park v Polsku nacházející půl hodiny od Katovic. Najdete zde 123 atrakcí a her. K tomu se konají nejrůznější představení a show. Nechybí venkovní bazény se skluzavkami.

Zóna Bajkolandia – atrakce pro děti od 2 let

Rodinná zóna – horské dráhy, planetárium, vodní atrakce, vikinská vesnice a další

Extrémní zóna – nejvyšší a nejrychlejší horské dráhy v Evropě

Vodní park a Tropical Fun – tropický ostrov s několika bazény

Dračí hrad – fantasy místo jako z Pána prstenů

V den, kdy se bude pořádat výlet je **magic night** kdy se přes den budou konat různé představení jako např. Bubble show, Fire show a jiné.

Díky hromadné skupině máme slevu. Cena 600,- Kč dítě a 1000,- Kč dospělí. Dopravu hradí obec.

Prodej bude probíhat od pondělí 19.6. ve školce u p. Galové.

Více informací na <https://energylandia.pl/cs/>

Plánované kulturní akce

- Červen – Kácení máje
- 17.6. – 1. Ročník „Pelnářský vodník“ - soutěž pro malé rybáře
- 15.7. – výlet pro děti do Energylandie v Polsku
- 22.7. – Den obce
- 12.8. Vilémovické hodky
- Srpen/září – Den Fortáků
- 2.9. Turnaj v plážovém volejbale
- 15.9. koncert v rámci festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu
- Září: Pietní akt k uctění památky FS Stanislava Majzlíka
- 23.10. – Muzikál: Johanka z Arku

Vstupenky na muzikál Johanka z Arku se budou prodávat od pondělí 4.9.2023. Pojede se v pátek 13.10. v poledních hodinách! Cena 1300,- Kč na osobu.

V tomto čísle v r. 2020 jsem vás informoval o historii pomníků v naší obci, v r. 2022 o tom, jak vypadal konec války. V r. 2017 jsem napsal v kostce o obětech obou válek v naší obci a k tomuto tématu bych se rád vrátil, protože je doba, kdy si celý svět připomíná konec 2. světové války. I letos v Uhelné proběhl pietní akt k uctění obětí obou světových válek položením věnců na pomník v Uhelné a Nových Vilémovicích.

Zde si dovoluji pár statistických údajů. Během 1. světové války v letech 1914 – 1918 padlo z Uhelné a všech místních částí 66 občanů, 20 jich bylo nezvěstných. Během 2. světové války v letech 1939 – 1945 padlo 50 občanů a 24 nikdy nebylo nalezeno. Za těmito čísly se skrývají jména, jejich životy a životní příběhy. Občané obce padli na nejružnějších bojištích v celé Evropě. Lépe jsou dohledatelné záznamy z 1. světové války, kdy naše oblast byla součástí rakouského císařství. Naopak na konci 2. světové války byly záznamy o padlých často zničeny a tak je mnohem složitější dohledat místo jejich posledního odpočinku, místo, kde padli a jejich cestu během války.

1. světová válka začala 28. července 1914, kdy Rakousko-Uhersko vyhlásilo válku Srbsku. Do konce 1. světové války Jesenicko patřilo do politického okresu Opava (Troppau), zde byli k jednotlivým útvarům přidělováni muži z Uhelné a Nových Vilémovic. Nejčastěji to bylo ke 4. praporu IR1 (Infanterieregiment Kaiser Nr.1 – pěší pluk č. 1). Dále se občané často objevovali v zeměbranceckém pěším pluku č. 15 (LIR15) a v 16. praporu polních myslivců. Mohli se také objevit 2. dragonském pluku, 15. domobraneckém pěším pluku nebo 4. zeměbranceckém hulánském pluku a další. Dle dostupných informací však nejvíce mužů z naší obce narukovalo do IR1 a LIR15. Je potřeba se podívat, kam vedly jejich kroky. Tři prapory IR 1 spadaly pod I. armádní sbor určený na ruskou frontu. Ovšem přiřazení k jednotlivým nadřazeným útvarům se během války ještě několikrát změnilo. Proto nejvíce občanů z naší obce padlo na východní frontě. Jednou z prvních bitev IR1 byla bitva u Krašniku, kde první den bitvy 23. 8. 1914 padl Josef Filpe. Další muži pak následovali v bitvě o dobytí Lublinu, u Ivangoroda a v dalších částech haličské fronty. V prvním roce války také padli občané na Srbské frontě. Byl jím např. Alfred Volkmer. V r. 1915 našli svou smrt lidé z Uhelné v Karpatech a u východního Haliče. Stopa z Uhelné je také na italské frontě, kde padl např. Josef Hackenberg. Samozřejmě kromě padlých mužů z Uhelné na světových bojištích v druhém roce války, stín válečných hrůz dopadl i na naši obec. Toto popisuje Josef Giersig ve své pamětní knize obce Uhelná, že už ve druhém roce války byl patrný velký nedostatek potravin. V r. 1916 padli naši občané např. v Bukovině nebo u Černého moře. Naopak stále více občanů z Uhelné našlo svou smrt na Italské frontě (Fulgaria, řeka Piava a další) a to až do konce války, protože v r. 1917 byla uzavřena východní fronta. Posledním padlým občanem byl Ernst Kristen, který sloužil u telegrafního pluku a zemřel v mobilní nemocnici v Marter v Tyrolích na přelomu října a listopadu roku 1918.

Druhá světová válka začala 1. září 1939 a už v létě toho roku začala mobilizace záložníků do německé armády. Zde byla situace jiná, protože vojensky spadala naše obec do vojenského obvodu č. VIII, který zahrnoval náhradní vojenské okresy (Wroclaw, Liegnitz a Katowice). Občané z Uhelné a místních částí byli během této války také rozeseti po celé Evropě a sloužili u nejružnějších útvarů pravděpodobně to byl např. První prapor střeleckého pluku 13 ze Šumperka, nebo protiletadlový oddíl 77. První obětí byl při přepadení Polska Hans Thom, který zemřel již 13.9. Dále lze např. zmínit Waltera Thoma, který byl sestřelen se svou stíhačkou. Občané padli na východní frontě – U Sevastopole, Voroněže, Dombasu, Charkově nebo v bitvě o Stalingrad. Naopak při vylodění v Normandii padl desátník Franz Gabriel. Další místa jsou pak Moldavsko, Bělorusko, Maďarsko, Rumunsko. V závěrečné fázi války pak padli občané při obraně Německa jako byl např. Richard Bahr, který zemřel 23. 4. 1945 v obci Ummendorf blízko Biberachu.

Je potřeba si neustále připomínat hrůzy válečných let a nedovolit, aby se historie opakovala!

Zdeněk Hořava

Děni v naší školce

16.2. Muzikoterapie

V únoru jsme s dětmi poprvé vyzkoušeli muzikoterapii. Objednaní lektoři s sebou přivezli různé netradiční hudební nástroje a hravou prožitkovou formou jsme se s nimi seznamovali. Stali jsme se indiány, kteří vysílali zvukové signály nebo tančili kolem ohně. Učili jsme se vnímat různé zvuky, soustředit se na ně.

25.2. Maškarní bál

Po třech letech jsme se pustili do organizování maškarního bálu pro děti. Víc jak měsíc paní učitelky chystaly aktivity, pomůcky a kulisy. Moc děkujeme všem, kteří nám pomohli, aby se akce vydařila. Nejen maminkám, panu starostovi, ale také našim kamarádům a kamarádkám, kteří opustili školku před lety a ochotně malovali na obličeje, dohlíželi na bezpečnost v koutku

kosmickém či v pravěku u mamutů. Na maškarním bále jste se totiž mohli přenést v čase od pravěku, přes starověký Egypt až po kosmický věk. ☺ Zpestřit náš program přijela děvčata z tanečního kroužku FREE DANCE ze ZŠ v Javorníku. Jejich vystoupení bylo moc hezké! Těšíme se na příště.

17.3. Sportovní akce ZŠ Javorník pro předškolní děti v tělocvičně

Učitelé tělesné výchovy ZŠ Javorník pozvali předškolní děti z okolních mateřských škol na společnou akci se žáky prvního stupně. Děti si nejen zasoutěžily, ale potkaly se i s kamarády, se kterými pobývaly ve školce před rokem nebo dvěma lety.

20.3. Kašpárkovo divadlo ve školce

V tento den k nám zavítalo Kašpárkovo divadlo. Děti shlédly milou pohádku o tom, jak chytrý Kašpárek zachránil princeznu před Čertem. Děti se poprvé setkaly s pravými marionetami a byly doslova uchváceny

24.3. Vynášení Morany

V prvním jarním týdnu, jsme se chtěli zbavit zimy, přivolat teplo a sluníčko. Paní učitelka Míša připravila s dětmi Moranu z pečiva. Za doprovodu jarních vyvolávaček jsme se vydali na Pelnář a Moranu hodili do vody. Zima se však ještě dlouho nevzdávala.

5. a 6. dubna společné velikonoční tvoření

Středeční a čtvrteční odpoledne patřilo v naší školce rodičům a tvoření velikonočních dekorací společně s jejich dětmi. Pustili se do vyrábění závěsů z větviček, mašlí a přízdob, zápichů – kyticí a ptáčků, do malování vajíček. Společné dílo si odnesli domů. Bylo to moc příjemné setkání.

Renata Franková

ROZLOUČILI JSME SE

s paní Drahomírou Němcovou

s panem Milanem Zajíčkem

s paní Alenou Filípkovou

s paní Milenou Hrabovskou

NAROZENÍ OBČANÍ

Viktorie Ketnerová

Julie Hegerová

Důležité kontakty

starosta obce

Bc. Zdeněk Hořava

mobil: +420 737 241 045

e-mail: starosta@uhelna.cz

Obecní úřad

tel.: +420 584 433 022

e-mail: uhelna@uhelna.cz

Česká pošta Javorník:	954 279 070
Nemocnice Jeseník	584 458 411
Plavecký bazén Javorník	584 440 622
Úřad práce detaš. prac. Javorník	950 121 590
Úřad práce, odbor státní soc. podpory	584 440 307
Zámek Jánský Vrch	584 440 286
Knihovna Rudolfa Zuberu	584 440 168
Kulturní středisko Javorník	584 440 276
Praktický lékař MUDr. Jiří Albrecht	773 037 949
Praktický lékař MUDr. Lea Blahníková	584 452 216
Dětská ambulance MUDr. Joanidis Panajotis	732 323 241

Uhelňáček vychází následovně:

č.1,2- květen, č.3 – červenec, č. 4 – září, č. 5 – listopad a č.6 – leden následujícího roku

Jubilanti

Leden

Němec Petr	66
Bláje Pavel	71
Vybíral Vítězslav	68
Danielová Anna	74

Únor

Němcová Marie	77
Grajová Marie	76
Kašpárková Anna	71
Procházková Marie	92
Procházková Alena	76
Lux Vlastislav	71

Březen

Hrabovská Milena	94
Říha Luděk	79
Říhová Jitka	75
Otrubová Miroslava	74
Ručka Vítězslav	68
Sojčková Anna	74
Bučková Mária	80
Zacpálková Zdenka	73
Staníková Lenka	66
Hybš Jaroslav	77
Franeček Jaroslav	66
Zajíčková Marie	86

Duben

Surovíková Marie	65
Gajdošová Eva	71
Švančara Josef	76
Bednaříková Vlasta	77
Chalabala Jaromír	69
Špičková Marie	86
Halama Jaroslav	84
Štandera Miroslav	92
Graja František	66

Gratulujeme všem jubilantům, kteří v těchto měsících oslaví svá významná výročí. Přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti do dalších let.

Mohlo by Vás zajímat

Kulturní akce v okolí

11. – 14. 5. 2023 - Jeseník – Zahájení lázeňské sezony

Pátek 12.5. v 16:00 – Jarní otevření Plažuly, Eleanor Café Žulová

12.5. – 14.5. - Víkendový pobyt s aromaterapií v Račím údolí

Sobota 13.5 od 9:00 – Boží výběh na Boží horu

Sobota 13.5. v 10:00 – Jarní Restaurant Day Jeseník

Sobota 13.5. v 20:00 – Karneval pro dospělé, Supíkovice, vstup 120,- Kč

Neděle 14.5. v 16:00 – Marien a kapky, Benefice pro Kostantynivku na Ukrajině, Tančírna

Úterý 16.5. v 17:30 – Vernisáž výstavy Adély Součkové: S ledovci začaly tát i jejich city,

Středa 17.5. v 18:00 – Křty dvou knižních fenoménů (Fenomén Rychlebské hory a Fenomén Praděd), vlastivědné muzeum Jeseník

Pátek 19.5. v 9:00 – Jesenické trhy

Pátek 19.5. v 19:00 – Muzejní noc aneb Z pohádky do pohádky, MKZ Javorník

Sobota 20.5. v 13:30 – Kurz pletení z pedigu, knihovna Rudolfa Zuberu Javorník, 250,- Kč

Neděle 28.5. v 15:00 – přednáška Milana Rychlého: Sex a erotika v dějinách lidstva, Tančírna

Úterý 30.5 v 18:00 – Javornický pěvecký sbor v Tančírně

Čtvrtek 1.6. v 19:00 – Okolo Javorníku cestička, MKZ Javorník, vstupné 590,- Kč

Pátek 2.6. v 9:00 – 18:00 – Dětský den nejen v knihovně, Knihovna Rudolfa Zuberu Javorník

Pátek 2.6. v 19:30 – Letní kapela, Tančírna

Sobota 10.6. – Rychlebská 7-20-30-40-50

Neděle 11.6. v 15:00 – Kalle v Tančírně

Pátek 16.6. v 18:00 – Tajemství staré bambitky, velký sál KD Javorník, vstup 150 – 200,- Kč

16.6 – 17.6. - Dny Javornicka

Úterý 27.6. v 17:00 – Koncert pro Tančírnu v Tančírně, děti ZŠ Bernartice

Neděle 18.6. v 15:00 – Polské trio - Kapela Hanki Wójciak

Úterý 20.6. v 19:00 – divadelní představení Techtle mechtle – dokud nás smrt nerozdělí, divadlo Petra Bezruče, vstupné 390 – 450,- Kč

Středa 5.7. v 20:00 – Akordeon Live: Duo Absoluta

Neděle 23.7. v 15:00 – Lenka Dusilová – sólo v Tančírně

Neděle 30.7. od 10:00 – Řecký den v Tančírně

T	Š	I	R	Á	K	E	C	I	D	Ž	A	L	D	A
S	K	A	B	Á	T	O	H	C	I	H	C	Z	K	N
O	U	B	Š	O	P	Y	R	A	M	I	D	A	S	I
P	A	U	T	O	R	K	A	N	I	Ž	U	R	P	N
M	S	L	R	E	N	E	S	A	N	C	E	L	Š	E
O	A	V	A	P	A	R	T	M	Á	N	K	O	I	B
K	R	Á	S	K	A	Š	Í	M	A	R	U	Z	B	O
A	M	R	A	L	A	O	T	U	A	E	P	O	E	D
M	K	B	S	B	T	A	K	P	I	N	O	M	N	O
R	A	R	U	D	E	C	O	R	P	B	D	E	I	P
O	Z	A	L	Ň	E	S	Á	D	A	N	P	L	C	A
F	A	N	I	I	E	V	V	N	L	E	I	O	E	N
I	J	K	B	L	A	F	Á	K	S	E	S	D	K	Í
N	K	A	O	H	Ř	N	Ó	P	U	K	T	I	Í	P
U	A	N	M	I	A	K	I	L	B	U	P	E	R	Š

APARTMÁN AUKCE AUTOALARM AUTORKA BANÁN BAŠTA BLAFÁK
BRANKA BULVÁR DÁSEŇ DLAŽDICE HAVÁRIE CHICHOT CHRSTÍTKO
KABÁT KAZAJKA KOMPOST KRÁSKA KUPÓN LESOPARK MANDLE
MELODIE MOBIL MOZOL NAPODOBENINA ODLET OTLAK PODPIS
PROCEDURA PRUŽINA PYRAMIDA RENESANCE REPUBLIKA SUŠÁK
ŠIBENICE ŠIRÁK ŠPÍNA UNIFORMA